

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak.
 Egy évre... 10 frt - kr.
 Három évre... 28 -
 Egy évre... 3 - 50 -

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi tartalmát minden közönség számára, Vecsey-Báé főszerkesztés, a szerkesztőségé németre fordítandó.

Előfizetési helyben
 DEBRECZEN K. LAJOS és J. OSÁTHY KÁROLY Könyv-kereskedés és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE Könyvkereskedésben a postahivataloknál.

Hirdetési díj:
 Nagy barabos postai sorát 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű a többi hirdetésnek alkalmilag a legolcsóbb árú hirdetésnek felelőleg minden külön bejárattal 30 kr.
 „Nyitólát”-ban megjelenő hirdetési díj minden postai sor 20 kr.
 Hirdetéseket felvételre a kiadóhivatalban KUTASI I. Könyvkereskedésben, valamint ZIOBERMAN H. Könyvkereskedésben is.
 Név nélkül vagy hirtelmentlenül beküldött hirdetések nem vehetnek figyelembe.
 Kéziratok visszaszolgáltatásuk nem adóznak.

A kenyér.

(r. e.) Aggályteljes híreket olvasunk mindenfelé!

India felünk konkurál buzájával! Az orosz buza annyira emelkedik, hogy maholnap egy rangban lesz a magyar buzával!

Szerbia (daczára az arlbergi vasutnak) vízi-úton olcsóbban szállítja gabáját, mint jómagunk!

Svájczban szeretik a jó magas hátú kenyert; most a francia borsóval keveri lisztjét s az így még magasabbá lesz s így a magyar búzát már Svájcz is nélkülözheti!

Valóságos rémhírek ezek! azt jelentik, hogy a magyarországi búzának külföldre való kivitele csökkent, vagy egészen megsemmisült!

Meg is látszanak az ijesztő tények eredményei.

A buza ára (átlag vége) tíz forinttól leszállott hétre. Vasmegyéből pedig egy ottani lap valóban megdöbbentő dolgokat ír.

„A múlt évben — ugymond — egy mérő buza árán (5 frt) kaptunk egy pár csizmát: de most egy mérő búzáért (3 frt 40 kr) alig adnak. Tehát nem csinált semmit, és jár a földműves meztelán, a csizmadia pedig — koplal. Volna-e mód arra, hogy ily válságos körülmények közt a pangásnak eleje vételessék? Igenis volna. És ez a csere. Szólok én valamit földművelő és iparos barátainknak, s ha jónak találják, kövessék. Adjának értéket az értékért, s annyira-mennyire megszűnik a baj. Vagyis: a djon a földműves búzát a csizmáért s ne pénzt.

Ijesztő egy jelenség! A XIX. században oda jutottunk hát, a hol állott az emberiség létezésének legkedveztebb fokán, a hol most a vad szigetlakók állanak! A pénz, az őskori csereberé rendszert helyettesítő egységes értéket, kikerülök s újra szükségessé válik az ősi állapot!

Magyarországról az iskolás fiúk is tudják, hogy ez tulajdonképpen földművelő ország s legnagyobb városai (mint Debreczen is) kenyértermő városok. Ha a buza értéktelenné válik, bekövetkezik az állami tönk. Egy nagy krach, a minőt még nem látott a világ.

És ennek daczára ki hallott arról valamit, hogy a kormány intézkedéseket tenna a bekövetkező katasztrófa elhárítására? Egy szót sem olvastunk erről sem a trónbeszédben, sem a miniszterek előadásában.

Sáros megyéből, Bánó József tolmácsolta csupán a magyar földművelő-osztály jajszavát. Mi is közöltük a figyelemre méltó indítvány lényeges pontjait, a lap f. évi 196. számának 1. oldalán.

Ugy látszik azonban, hogy ez intézkedések nem lelnek visszhangra Tiszáéknál, a kik — persze — megélnék akkor is, ha se nem vetnek, se nem aratnak. De ne is csodáljuk az ő közönyüket ez ország nyomorával szemben. Hogy is egyeznek az össze: beösmerni az ország szegénységét, elszomorító anyagi helyzetét — és előállani ugyanakkor adófelelőssel, az országban kivált a földművelő-osztályt porba tipró terhek emelésével s Bécs által igényelt újabb milliókkal? Az előbbi elhagytja, az utóbbiakat... meg-szavaztatja!

A kormányra nem számíthatunk. Egy önálló vámrégió, közzgazdaságilag is teljesen önálló és független Magyarország volna az, a mely szabadon és saját javai szerint láthatna hozzá nyomorának megszüntetéséhez, vagy legalább az idegen érdekek istápolására pazarolt kiadások megszüntetésével — más oldalról igyekeznék veszteségét elviselhetőbbé tenni.

— A főrendiház fölírtati javaslata. Felsőcsászári és apostoli király! Hódolatteljes hálaerzettel találkozunk Felsőcsászári országgyűlést megnyitó szavaiban az atyai bölcs gondolkodás újabb nyilvánulásával.

Felsőcsászári együtt érezzük a főrendiház újraszervezésének fokozott fontosságát s szükségét. Az ország közérzetében is immár megérett ezen kérdés megoldásához — melyely a magyar törvényhozás régebben is foglalkozott — készséggel fogunk járulni feliratunkban ismételve jelzett azon irányban, hogy a történelmi alap jogosult igényei a nemzet politikai életének fejlődésével összhangzatba hoztatván, újraszervezés nagy horderejű műveiben szilárd alapot nyerjen a magyar törvényhozás ezen, hazánk alkotmányában és hagyományában gyökerező nélkülözhetetlen tényezője, annak tekintélye s hatálya.

A büntető törvény alkotását, a tudomány követelményeinek figyelembe vétele mellett, hazánk sajátlagos viszonyaihoz illeszkedő oly büntető eljárással óhajuk kiegészíteni, melyben az egyéni szabadság indokolatlan korlátozása nélkül az állam és a társadalom büntetőrendelkezéseinek ellenében hatályos védelmet találjanak; valamint, hogy a polgári törvénykönyv legalább főreszeiben való megalkotásának kezdeményezése reményt nyújt, hogy a jogrendünkben mindinkább érzhetővé váló hézagok a nemzet fogalmainban és érzelmeiben gyökerező, szabatos rendelkezésekkel fogják pótolatni.

Az egymást érintő jog- és érdekörökök a forgalom élénkítésével s a belelet általános fejlődésével lépést tartó szélesbülése, a hivatalos közegek tevékenységét fokozottabb s erejüket kimerítőbb belterjességgel veszi igénybe, hogy sem mellőzhetőek tarthatnának azok nyugdíjigényeinek az ország pénzügyi helyzetének figyelembe vételével való méltányos szabályozását.

Készséggel elismerjük, hogy fontos közzgazdasági érdek fog nyerni a közmunka-egy rendezésében kielégítés. Ezen feladat megoldásánál azonban figyelembe veendőnek tartjuk a magán gazdasági tényleges viszonyokat, hogy egyesekre oly terhek ne nehezedjenek, melyek a közlekedési igényekre hátráló előnyökkel arányban nem állanak.

A felső Dunának az ország határáról Duna-Radványig leendő szabályozását, s a Vaskapunál a hajózási akadályok elhárítását, örvendetesen fejlődő vasúthálózatunk mellett is, a vízi szállításban rejlő közzgazdasági előny kiaknáztatása céljából oly szükségesnek tartjuk, hogy azok kielégítéséről még az esetben is kellene gondoskodnunk, ha a Vaskapunál a hajózási akadályok elhárítását nemzetközi szerződésnek nem is tennék kötelezővé.

Első sorban ugyancsak közzgazdasági szempontból fenforogó szükségét vélünk kielégíteni a vízi jognak, a mezei rendőrségi törvénynek s a bányajognak újra alkotása által is.

A közzgazdasági keretében létesített újabb alkotások, s a pénzügyi biráskodás életbe lépésének kielégítéséről tekintjük a közzgazdasági biráskodásnak akkénti szervezését, hogy a közzgazdasági eljárás folytán szenvedett jogsérelmek orvoslást találjanak anélkül, hogy a végrehajtás ténykedési köre és hatálya hátrányos megszorítást, a felelősségre egy eszméje, mint gyakorlati alkalmazása csorbultán szenvedjen.

Sajnálatlaltal látjuk mi is az államháztartási egyensúly helyreállításában elért eredmények veszélyeztetését. S habár erős meggyőződésünk, hogy az adófizetők helyzete ez idő szerint újabb terhekkel nem súlyosbítható, hisszük mégis, hogy kellő takarékoság mellett az elért eredmények veszélyeztetése nélkül teljesíthető lesz mindaz, mi az állam biztonságának megővésére, szellemi és anyagi biztonságának öntudatos ápolására és fejlesztésére előadhatatlanul szükséges.

A tárgy fontosságához méltó figyelemmel fogunk az 1878. évi XIX. és XXV. t. cikkeket által az 1887. évi végéig rendezett ügyekkel foglalkozni.

A monarchia másik államával kötött, az 1887. év végével lejárandó vám- és kereskedelmi szövetség körül igényelt teendőknél kiváló politikai és közzgazdasági fontosságát s horderejét teljesen átérve, eme szövetség megújításához járulni elvben jelezhetjük készségünket. De csak az esetben velünk annak megújítását, Felsőcsászári óhajozó képest mentő kevesebb ingadozással és halasztással eszközölhetni, ha, mint hisszük, teljesülni fog a Felsőcsászári által is kifejezett azon remény, hogy a megállapodás alapját a jogos érdekek kölcsönös méltánylása fogja képezni; s csak az ily alapon létrejött vám- és kereskedelmi szövetség fogna erősíteni a monarchia másik államával való közjogi egység tartozandóságát.

Teljes készségünket fejezzük ki az or-

szággyűlés tartamának meghosszabbítására vonatkozó előterjesztések tárgyalására és komolyan figyelembe fogjuk venni azon tapasztalatokat, melyekre Felsőcsászári magas trónbeszédében hivatkozni méltóztatott.

Az államélet sokoldalú viszonyulásai, a haladó idő nem szünetelő fejleményei, az elősoroltaknál több kérdés megoldásához fogják közreműködésünket igénybe vehetni. Ez irányban is annál inkább ajánljuk leg hazafias készségünket Felsőcsászári, minél inkább fogják az előle törekvés mellett a fokozatosságnak és érdekkímélésnek, mint az alkotások megnyugtató hatálya, sikere és tartóssága legkiválóbb tényezőinek jeleget.

Felsőcsászári uralkodói mély bölcsességének műve, a külügyek vezetésére alkotmányos befolyást gyakorló tényezők által követett iránynak örvendetes eredménye, hogy a monarchia és a német birodalom közt a legbensőbb, s a többi államokkal is a legjobb viszonyok állanak fenn. De midőn ekkép a külviszonyok iránti aggálytól menten foghat a törvényhozás nemzedékek sorsára kiható munkájához, nem kevésbé kiváló súlyt fektetünk az ország külön faj, felekezeti s osztály lakói közötti béke megővésére, mely hazánk szellemi és anyagi fejlődésének tényezője volt a múltban, nélkülözhetetlen feltétele marad a jövőben, s hazafias támogatásunkban fognak részesülni Felsőcsászári kormányának a szükség által indokolt azon törekvései, melyek a nagyerőteljű joggal való visszaélésekből keletkezett kinövéséket eltávolításával, a társadalom nyugalmának és biztonságának megővésére lennénk irányozva.

Midőn a nemzeti érdeket szilárdulásával, alkotmányos intézményeinek zavartalan működésével, az állami és társadalmi élet fokozatos, de folytonos fejlődésével élünk a hazánk jövőjébe vetett hitünk és bizalmunk, hódolatteljes kifejezést adunk a mély tisztelget, hűség és ragaszkodás élénk érzelmeinek az uralkodó irányban, ki fenkölt érzelmet, fejedelmi tökéletességét nyhít szenvedést és nyomort, ebreszti új lendületre a művészet nemesisó hatását s magasztos hivatásának népei boldogítását tekintti.

Kik egybíránt csász. és apost. kir. Felsőcsászári kegyelmebe ajánlottan maradtunk: Császári és apostoli királyi Felsőcsászári legalázatosabb örökös hűségű szolgálói, Magyarországnak és társországainak országosan egybegyűlt főrendei.

— Az ág. evang. egyház egyetemes közgyűlésének nevezetesebb tárgya volt először is a tanügyi bizottság jelentése, melyből kitűnt, hogy az egyházak a múlt évben volt 9 nyolcosztályú főgymnáziuma, egy 6 osztályú reális-kolája, 9 kis gymnáziuma, 5 tanítóképzője, 1 jogakadémiaja és 2 theologiai iskolája. Ezekben működött 156 r., 12 segéd és 92 helyettes tanár; tanult 4625 tanuló s ezekből 323 tett érettségi vizsgát. Szőnyegre került a tiszai kerület azon indítványát illető ügy; hogy minden anyakönyv magyarul vezettessék. A tiszai és dunai kerület ezen indítványt elfogadta, a bányai kerület nem tette kötelezővé, de kívánatosnak nyilvánította ezen rendszabály alkalmazását, a dunántúli kerület pedig 5 esperesség szavazatával 3 ellenében elvetette. Határozatot, hogy a bányakerület ezen ügyben határozott állásfoglalásra szólítottassék fel. — Pécshy Tamás indítványára határozatba ment továbbá, hogy a miniszteri tanterv követelményeinek fedezésére az állami segély fölemelése fog kérvényeztetni.

A tegnapi ülés nevezetesebb határozata, hogy az ág. hitv. protestáns superintendensek is felveszik a püspök nevet.

— A horvát nemzeti pártban szerdán Subotics, a szerb pártkör elnöke, felolvasta a szerb képviselők írásban benyújtott nyilatkozatát, mely szerint a szerb pártkör valamennyi tagja a nemzeti párt kebelebe lép, a szerb pártkör tehát a nemzeti párttal egy politikai pártot képez. Ezután a nemzeti párt elhatározta, hogy a Starcevicspárti Kuncicsics választása ne semmissétek meg, hanem vizsgálat tárgyává tétessék.

— Adóvégrehajtók vizsgálja. Az állami végrehajtók által leendő vizsga tárgyában a pénzügyminiszter következőképp intézkedett: A szakvizsga szóbeli és írásbeli. A szóbeli vizsga tárgya képezi: a) a közáradók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t. cz., b) a magyar kir. adófelügyelők működési köre iránt 1883. évi 73.662. sz. a. kiadott „Utasítás” és ennek A) B) C) D) és E) betűk alatti mellékletei;

c) az adóhivatalok szolgálatára vonatkozó utasítások és szabályrendeletek gyűjteménye XII. fejezetének azon részei, melyek nem kizárólag adóhivatali, hanem általános szolgálati viszonyokra vonatkoznak, végre d) a pénzügyminiszterium ügykörére vonatkozó szolgálati szabályok, főbb pontjaikban. Az írásbeli vizsgálat tárgyát a végrehajtási eljárás folyamán kiállítandó jegyzőkönyvek, értesítések, felhívások és jelentések szerkesztése képezi.

— Belső titkos tanácsosokká nevezetett ki gr. Gyúrkú Abraham nógrádi és Kubicsza Pál trencsényi főispán.

— A Magyar Igazságügyben Pauler miniszter ellen irt czikk tárgyában Cs. e. m. e. g. i. Károly, legf. ítélőszéki tanácselnök és Mancio-Vics Emil legf. ítélőszéki bír., mint a lapon megnevezett munkatársak, kijelentik, hogy az illető czikkiről előleges tudomásuk nem volt. Közzgazdaság részében pedig, annak távolléte miatt, nem nyilatkozhatnak.

— Külföld. Granville lord által az egyiptomi kérdésben szétküldött s az államokat egyelőre semleges magatartásra intő körlevél felett közzvetett bírálatokkal szemben konstataja, hogy ilyen körlevél mostanáig Bécsbe nem érkezett. — Afrika kérdése k. Hirlik, hogy az afrikai kérdések rendezése végett november végén Berlinben értekezlet fog tartatni, melyben Franciaország, Angolország, Portugália, Spanyolország, Amerika, Németalföld és Belgium lesznek képviselve. — A három császár által közzvetett „Times”-gy magyarosza: Skiernevicsében abban állapodtak meg, hogy Ausztria-Magyarország elő fogja mozdítani Bolgarország egyesítését Kelet Ruméliával és biztosítani fogja Szerbia függetlenségét, viszont a hatalmak beleegyezésével annectálni fogja Boszniát és Hercegovinát.

— A francia kihaló háború. Szerdán 600 francia katona, a tüzérség és három ágyúnaszád által támogatva, hat órai harcban, mely a Loocnau folyó partján folyt le, teljesen megverte a kínai csapatokat. A francziák közül egy százados és három közkatona elesett, egy hadnagy és 19 katona megsebesült. A francziák folytatják az előnyomulást.

— Vihar Katániában. Katániában borzasztó vihar dühöngött, mely a táviró huzalatát mind összeszakgatta és sok házat romba döntött. A romok előtt eddig 23 halottat és mintegy 600 sebesültet vontak ki. A kárt két millió lirára becsülik.

— A luczai ritualis bűnper. Napok óta folyik Krakóban az a borzasztó bűnper, mely méltó párja a t.-eszlárinak. Ritter Mózes, Stroh-Linszky Marcell és Gittel Ritter szidók vádolhatnák azzal, hogy Mnich Francziska leányt megejtvé, azt megölték s méhéből a magzatot kivágták. E vélemény megerősít a krakkói egyetem orvostudományi kórának szakértői ítélete. Az ügyet az esküdtszék tárgyalja, mely előtt körülbelül oly rendszerű védelem folyik, a minőt láttunk a ny.-egyházi tárgyalás alkalmával — azon eltéréssel, hogy elnök és államügyész erősen forgatják a vádlottakat. A tárgyalás öt óráig tartott, hogy a törvényszék már az esküdtszék elé terjesztendő kérdéseket is megállapította. Így hangzanak:

1. Bűnös-e Ritter Mózes abban, hogy Mnich Francziskával Luczán, 1881. nov. havának végevel, vagy december havának első felében, gyilkossági szándékkal oly kegyetlenül bánt, miszerint ezáltal halálát okozta?

2. Bűnös-e Stroh-Linszky Marcell, tulajdonképpen Pitera abban, hogy az első főkérdésben meghatározott cselekedetben részt vett, vagy abban tényleg közreműködött?

3. Bűnös-e Ritter Gittel abban, hogy az első főkérdésben meghatározott cselekedetben részt vett, vagy abban tényleg közreműködött?

— „Pozsonyi márhavész.” Mint Bécsből írják, tegnapelőtt Bruckban (Lajtha mellett) gyanus tünetek mellett elhullott marha kiastása és boncolása világosan bizonyította, hogy marhavészről szó sem lehet és a vézsek legkisebb gyanuja is ki van zárva. Ennélfogva mindazon intézkedések, melyek a marhavész behurcoltatásának veszélye miatt rendelkeztek el tárgyalatlanokká váltak s azonnal hatályon kívül helyeztetek.

s egy-két sikerült alak is tetszést aratott — néhol azonban a hatóság főlöslege egészen vigjátéki hangulatot kelített a nézőtérben. A drámai hatás isolyan ténnyé, amelyben csak oly ember vadászhat, a kinek fegyverengedélye van. — A mi az előadást illeti, első sorban kell megemlékeznünk Kiss néőről, a czimszereplőnek „Olgá” oly szerep, mely egy színésznőnek tehetségét végtelen erős próbára teszi. Nemcsak alakítani kell benne tudni, nemcsak a színpadi külhatást keresni, de valóban összes gondolkodási képességét igénybe veszi, mert itt nem elég az ha játszik, de át kell érezni, hogy úgy mondjuk beleéli magát a különféle lélek állapotokba és helyzetekbe, melyekbe szerző hősnőjét juttatja. Kiss néő kellő tanulmányai és gondolatfoglaltságára, „Olgá” chameleonszerű, örökké változó, szeszélyes, de alapszámban nemes jellemmel teljesen magáévá tette s a legapróbb részletekig kidolgozta. A szenvedélytelenség reakciója, a szivgörcsös asszony ideges kacagása valódi pathologian tanulmány volt megrázó élethűségében. Nem hagyhatjuk említés nélkül az utolsó felvonás végső jelenetét, midőn leghárgiájából magához térve, férjét felismeri s ráborulva bevallja, hogy csak őt szereti igazán. Az a felkiáltás oly természetes és valódi volt, hogy — feledez a színpadot — csak is a megbűnhődött asszonyt láttuk magunk előtt. Kiss néő után Abonyit és Borándot kell említenünk. Gibraltar Pejiye igazi cabinet alak, a nevelés folytán leha, de alapszámban ritka derék ifjú oly eredeti felfogással, és művészi temperamentumot előruvonásokkal adta, hogy neki idővel a legszebb jövőt jósolhatjuk a most ugy is árva bonvivant-szakban. A bonyi (Ozdy Sándor) férfias, nemes alakítás nyújtott. — Mellette Pálffy (Tarlányi Edmund) jól találta el a dolyfős aristokrata jellemét, s ő úgy mint Halma y (Tarlányi Viktor) Sajó (Lovassy Elek) meggyőzően ábrázolt, mennyire tehetséges és igyekvő tagjai társulatunknak. Kükemezey Vilma (Onika) is, újra bemutatva azon szem nem látott öltözékek egyikét, melyek az ő rokonszenves alakját többnyire neveltségessé teszik. Sipossné (Ozdyné) Szabó Antal (Lovassy) jök voltak. Nyilas y (Rakocz y) is, ki epizód szerepével derűtséget hozza a darab meglehetősen komor hangulatába. A rendezés ellen semmi kifogás nem volt, a szalonok izléses berendezése, az ensemblek ügyes csoportosítása ma is rá vallottak Krecsányi és minden oly szakavatott kezeire. Közönség igen csekély számban volt; hujába — ilyenkor a közönségnek, és nem a direktornak van... s z e r t e l Loris.

* Ismét betörés történt csütörtökön este a csizmadia-szobák lakó egyik család lakásába. — A betörők sok értékes tárgyat elvittek. Különös, hogy az este betörések mostanában mindennap ismétlődnek!

* A trónörökösár tegnap, hajnalban erinette városunk kar. Ki se tekintet kocsija ablakán; az indóházban jelen voltak a főispán, polgármester, főkapitány és a többiek. Egy lakajkitekintett valami ablakon — de ez utána nem fogadták díkezőiával. A trónörökösár most már Nagy-Károlyban van, hol gróf Károlyi István vendége, ki főúri módon gondoskodik mulattatásáról.

* Nyomdászjubilaeum. A városi nyomda művezetőjének Frits József urnak a nyomda személyzete a jövő hó 2-ikán, a mely napon lesz 25 éve, hogy Frits József az ország ezen legregibb nyomdájának művezetését átvette, jubilaumot rendez. A debreczeni városnyomdat megünneplendő művezető emelte a mostani színvonalára. — A jubilaumhoz maga a városi hatóság is hozzájárul.

* Kérelem a zsebmetszőkhöz. Mindazon

tisztességesebb úzér urak, kik a könnyű pénzszerezés elméleti utmutatását oly kitűnően tanulmányozták és annak gyakorlati alkalmazása végett, vásár alkalmával a debreczeni vasúti indóháznál f. e. okt. 6-án dében megjelentek — oly szerencsések voltak, hogy a nagy néptömeg közepette felső öltönyöm zsebéből pénztárczám 1 drb 100-as, 1 drb 50-es és 1 drb 10-es és néhány darab 1-es bankjegyet tartalmazó kezükbe talált csuszamlani, hogy gyönyörrel élvezhessék az irás szavainak igazságát „a kereső megtalálja, a mit keres” — bizalom hánján felkeretnek általam minden bírói egyeztetés nélkül — az egyelő osztozkodásra. Teljes bizalommal helyezem a fentvezetett úzérurak emberi igazság és becsületérzésükbe, hogy osztályrészemet — mintegy 80—90-ven forintot — fegyverengedéllyel együtt, zárt levelemben, vagy posta-utalványon czimem alatt — B-Ujvárosra, vagy H-Szoboszlóra nem sokára megküldendik Papp Samuei. ref. lelkész. *)

— Az írók és művészek társasága, utolsó kirándulása alkalmából, igen lekötelező hangon tartott köszönő-leveleket intézett Simonffy Imre polgármesterhez, Lengyel Imre urhoz, mint az eltagadói bizottság elnökehez, a „Debr. s a „Debr. Ell.” szerkesztőjéhez, a főiskola tanáraihoz. Ugyanezok meghívókat küldött szét egy z á r t k ö r ű estejre, mely a kiránduló társaság búcsuzástól kezdve s okt. 18-án, pontban este 1/8 órakor vendi kezdetét. Lapunkat ez estei képviseli fogjuk s lesznek ez estei küldöttek S.-A.-Ujhely, Miskolcz, Munkács, Beregszász, M-Sziget, Szatmár és Debreczen részéről is. — A lapunk szerk.-hez intézett levélj hangzik: „A sok fáradságot, a lelkes buzgóságot, melyet ide kirándulásunk alkalmával annyi áldozatkészséggel egyesítve kifejteti melótzatott, Társaságunk nem nyújthat egyebet a köszönetnél, a hálás elismerésnél. Az ide kirándulás minden tekintetben méltóan sorakozhatik az általunk idáig rendezett összes kirándulások mellé és érdekesség, mindenek felett pedig kellemessége által, örök emlékezetben fog elni mindazon tagtársaink, kik abban részt vehetnek szerencsések voltak. A fényes sikerben nagy része, nagy érdeme van mélyen tisztelt uraságodnak, kinél melegebben, lelkesebben és buzgóbban kirándulásunk ügyét senki fel nem karolta. — Mind azért a mit mélyen tisztelt uraságod tett és áldozott, parányi viszonzás a mi köszönetünk, de azt szívből nyilvánítjuk az egész társaság nevében. Választmányunk az írók és művészek társaságának a hálás köszönetét jegyzőkönyvbe g-tani rendelte s azt jelen soraink által becses tudomására kívánjuk juttatni, kérve, hogy tartsa meg jó emlékezetében a vándor utasokat, kiket fáradságot nem ismerő buzgóságával szíveskedésével és szeretettelősségével oly nagy hálaért kötelezett. Budapest, 1884. szept. 20. Következnek az aláírások, melyeket valóságos autográfiai kincsekül fogunk megőrizni. Aláírtak ugyanis a rendezőbizottság következő tagjai: D e g r e A. J. Alajos, Hentaller Lajos, Hajós Zsigmond, M. Szák Hugó, Nemes Ferencz, Dr. Torday Ferencz, Csenes Laszly, A b r á n y i E m ő l, P u l s z k y Ferencz, Beresényi Béla, P. Szatmáry Károly, Id. Szinyei József, Horváth Dóme, Gassi Ferencz, Szekely József, Bartók Lajos, Péterffy Dénes, Jókai Mór örökös elnök, Urváry Lajos elnök, P a u l a y Ede alelnök, Siposs Antal alelnök, O d r y Lehel igazgató, Dolnay Gyula titkár.

* Két öngyilkos temetése. A közlebbi csütörtökön délután temettek el a Mészáros István főiskolai szolgát s László Ferencz örült

*) Nem hiszünk ugyan, hogy a zsebmetszők épen a mi függetlenségünk lapunkból merítették ertés-lelküket, azt, hogy a szép szóra hajtának: de hát közlünk a felszólaló karosult kerület, mint a kinek (állásához illően) csakugyan n a g y a z ó h i t e l! Saerk.

öngyilkost. Csodálatos véletlen, hogy mind a kettőt a hatvanötzai temetőbe vitték örök nyugalomra és ugyanazon időben. A két gyászmenet találkozott az uton. Kinek lelkében nem költene ez a szomorú jelenet szokatlan érzéseket? De hát az emberbarátok elvitték őket oda, a hová annyian kívánczoktak, — a sirba.

* Ki tud róla? Klein Samuel n.-kálói születésű, még a f. évben is Nagyváradon tartózkodott szabó legény, mint törvényellenesen távollevő hadköteles kerestetik. Nagyváradról nem régen igazoló-jegye hátrahagyásával távozott el. A szökevény most igazolvány nélkül bujkál valahol.

* Erdékes pernek állunk küszöbén, mely vagy mint becsületértési a miskolczi kir. törvényszék, vagy mint sajtóper a debreczeni esküdtsek előtt fog tárgyalatni. A tényállás a következő: Miskolcznok egy öltözéke mint különleges viselkedése által feltűnő két nő alakja, bizonyos közlebből meg nem nevezhető család vizsálat következtében összeesküdött egy harmadik szerénye és ritka női erényről ismert, a két említett nőhöz sógorai viszonyban álló hölgy ellen, a végből, hogy bárhol találkozzanak ik vele, szándékosan vagy véletlenségből kihívó guymosollyal, sőt mi több ujal való rámutatással kísértek kizsemelt áldozatuk minden mozdulatát, megjelenését. Az intelligens hölgy megbotránkozva bár, de szótlanul tűrte nagy ideig sógoróinak e megláthatlan eljárását, de végre is a legutóbbi nagy bőjt napján a templomban midőn maga az egyházból is kénytelen volt említett hölgyeket tisztességes és a szent helynek megfelelő viselkedés inteni, már elviselhetlenné vált kihívó gunyolódásuk, ugyhogy a szegény nő hazajöve férjének és gyermekeinek panasolta el keserűen. Ez utóbbiak egyike miután néjehez magán uton intézett áziranti kérelmet, hogy szüntessék be édesanya iránti sértő viselkedését, eredményre nem vezetett, a „M. és V.” legutóbbi számának nyilvterében szólta fel az iránt K. J. és K. L. nénikét. Az utóbbiak férje azonban ezt neje ellen elkövetett becsületsértésnek véve, R. M. ellen panaszt emelt.

* Az idő egész hűvösre változott. A komor ősz úgy látszik, most közhözött be igazán. Sok helyen már a kályhák is rendbeszedtek, mert bizony ma-holnap ránk fog fűnni egy kis meleg.

* Színházi műsor. Hétfő: „A csókon szerzett völgyégy.” Kedd: „A böregér” operette. Szerda: „Olgá” Csütörtök: „Az utolsó szerelem” Pénteken: „A kis herceg” Szombat: „A koldusdiak” Vasárnap: „A buvárirag.”

— A „Hungaria” vendéglő — a mostani berleje szerencsésen anyagi helyzete következtében — két nap óta új berleje vár.

* Eladó két személyszállító-kocsi (omnibus). Értekezhetni tulajdon s Papp György vendéglősnél (nagyerdő, fűrdőház).

* Színházi hírek. Örley Flóra k. a. megerkezett s holnap fog először fellépni a „Piros bugyellár”-ban. — Jövő hó 1-én Vörösmarthy Mihály halála évfordulóján az „Áldozat” fog egészen új betanulással és fényes kiállításal színr kerülni, nemkülönben szíre kerül még e hó 27-én, Arany János halálának évfordulójára „Hamlet” a czimszereplő Pálffyval. Ofeliát Kissné fogja játszani. Az „Ember tragédiája”-t Madách e monumentális művét is előfognak venni a télen s már Krecsányi érintkezésbe is lépett Panlayval e tárgyban, mert az ottani díszletek és ruhák kivánja azt nálunk bemutatni. A k ö v e t e k z ő o p e r á k f o g n a k b e t a n i t t a t n i : „Fekete dominó”, „Sevillai borbély” és esetleg „Hunyadi László.”

* Egy 11. éves joghallgató ajánlkozik ügyvédségnek, vagy pedig nevelőnek. Ertesülést nyerhetni ez iránt a szerkesztőségben.

* Vilmos Lajos vendéglőjében holnap este zeneestély tartatik. Közreműködnek a Magyar-fuuk.

Tivadar igazságügymin. elnökiele alatt szokatlanul nagy közönség előtt. Szász Belának „Vallási elemről a költészetben” és „Long-weltó” cz. értekezésén kívül az ülés tárgyát képezte a Peczeli-pályázatról szóló jelentés, melyre nyomtatásban megjelent vagy már előadott m. történelmi színművek pályázatának. Gyulai Pál előadó szerint csakis Dóczy „Utolsó szerelem” és Bartók Lajos „Kendy Margit” cz. drámája jöhetnek bírálat alá; a jutalom ezeknek sem adatott ki. Jelentés tétett Frankenburg Adolf, Pompéry János, Vandrák András és Lichner Pál akad. tagok haláláról; emlékszed tartásáról fognak gondolkodni. A Peczely-jutalom ki nem adott összege (1000 frt) a nemz. színház pénzalapjához fog csatoltatni.

Törvényszék.
— A Függetlenség ügyei. Verhovay Gyulának fenytő panasz Thais Elek főkapitány ellen megérkezett a budapesti kir. fenytőtörvényszékhez. A fejelentés a kir. ügyészségnel van indítványtétel végett.
— Halálra ítélte (kötél által) a pécsi kir. törvényszék D a k o s Sándor 25 éves ifjut, és B o r s o s Józsefet kik együtt megölték pincezejében K a s p e r Pált, 3 het mulva ezután pedig egy fiatal leány torkát vágták el, mivel nem engedett baromi gyávaiknak.
Felelős szerkesztő: **Gáspár Imre.**
Kiadó: **Kutasi Imre.**

Alkaluazást nyernek
pénzbeszedők, ügynökök,
Neidlinger G.-nél piacz u. 2145.

Naponta friss készült prima
élesztőt
legjobb minőségű, küld megrendelésre minden postai vagy vasutállomásra bérmentve legjutányosabb ar mellett a szegedi első élesztő gyár
SZEGEDEN
U. i. valódi szesz és elsőrendű élesztőt kezkeskedünk.

Közvetlenül importált
JAMAICAI-RUMOT,
francia Cognacot, minden-nemű legfinomabb liköröket, szeremi ó szilvóriumot ajánl
Aron Manó és Társa.
Máslolat. 3820.1884.

Arverési hirdetményi kivonat.
A debreczeni kir. trvszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a debreczeni takarékpénztár végrehajtatónak néh. Zicherman Ignác né ismeretlen örökösiei elleni 1600 frt tőke követelés és járuléka iránti végrehajtás ügyében a debreczeni kir. trvszék területén levő és Debreczen városában fekvő a 2161. sz. tkvbe A + alatt foglalt 11 holdat tevő tégláskerti földekre 4368 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fenntebb megjelölt ingatlan az 1884. november hó 3-dik napján d. u. 3 órákor a kir. trvszék árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §. jelzett árfolyammal számított és az 1881. novemb. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban, a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt áttilogáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. tszék, mint telekkönyvi hatóságnak 1884. július 19-én tartott üléséből.
Szűcs István B a r c s a y
h. elnök. aljegyző.

kiről nem tudták hol bolyong. Nem hagyott hátra semmit, csak a szegényt és fájdalmat öreg szüleinek. Ezek fogják őket a sirba kísélni a szerető leány helyett.
A két öreg valami nagy szerencsétlenségről beszélt, mely nemrég érte őket; de szavai elveszték a száraz levelek zörgésében, melyeket ides-tova hányt a hűvös őszi szél.
— Az öregek buban töltik eltők végnapjait, — mondá a jósno.
— Hallottad őket te is? — kiáltott kétségbe esve a fiatal ismeretlen.
Igen, de még mást is fogunk hallani. Tarkard el arcodat.
És a jósno újra kezdé rémes idézését, mely bizonyára nem az éghez volt intéve.
A jósno elhallgatott s a fiatal ismeretlen fülét zajos lármá töltötte meg. Hallott lármás nevetést, átható kiáltásokat, majd szende asszonyi éneket. Vad nevetés szakítá felbe a hangokat, melyeket sóhajok és zokogás váltak fel.
A rémület, a fájdalom s a kitörő öröm vigás hangjai hangzottak fel vegyest. Majd poharak zörgése hatott fel a légen át; fenyegető parancsszavak hangzottak, korbacéntések, vad sikoltástól kísérve, szerelmi dal és temetési ének zajgott füle körül.
A fiatal nő visszarezent a hangok halatán. Teste remegett, midőn hallá e rémes örömmek kiáltásait. Vad szenvedélyek játszottak itt egymással, míg egyszer halotti csend állott be.
Komoly, hajdan talán hatalmas és zengés szavakat hallott; majd lázas lépteket.
Egy orgia közepe volt. E férfiú társat keresett magának itt, kinek elmondja, szívének fájalmát s kinek elmesélje nejknek hűtlenségét, ki megszegte esküjét. Megtört szívvel beszélt elhagyott házaról. De panaszait lármá, zokogás

és vadnevetés nyomták el, melyek pokoli zajjá váltak, meg végre lassan elcsendesültek és elveszték a három domb fenyevesi közül játszó szelőlőben.
A fiatal nő fölemelte fejét; szemei a vén asszony tekintetével találkoztak.
— Igaz, mondá a fiatal ismeretlen, mintha magával beszélne, — az öröm elnyomja a fájdalmat.
— Akarsz tudni még egyebet is? — kérdé tőle ez öreg.
— Csak egyetlen egy hangot szeretnék meg hallani.
— Tedd tehát a fejedre a lepelt; az idő halad.
A nap még megvilágította a dombok legte-tejét; a völgyben azonban már teljes sötétség volt, mely mind magasabba emelkedett.
A borzalmas öreg asszony harmadszor kezdé az idézést.
Ekkor ünnepélyes csend után távoli harangszó hasítá át a levegőt. A harang hangja tisztán, gyászosan hangzott a légen át. Halál-harang volt, mely valami régi toronyból gyásos ujságot hirdetett, mely szóló a paloták és gunyhók lakóinak egyiránt, hircétve az emberség közös sorsát.
Lassan haladt a gyászkoesi. Egy gyermek koporsóját vitték a lovak. A pap imádkozott nagy könyvből, melynek lapjait a szél mozgatta. A tömeg átkokat szórt a lány emlékére, ki elhagyta öreg szüleit, a feleségre, ki meghalni hagyta gyermekét.
A gyászos menet eltűnt, mint lenge köd. A szél még mindig játszott a jósno fűrtjeivel s a fenyők lombjával; de az öreg jósno hiába keltegette a terdein összeroskadt ismerlent. Halva volt.

Arverési hirdetés...

Arverési hirdetés...

Arverési hirdetés...

L E N G Y E L és J U R I N I T S

„kék csillag“-hoz Debreczenben

főter Biedermann-ház, a volt **NAGY AMÁLIA** üzlethelyiségében. Ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe a téli idényre

legolcsóbb bevásárlási forrás

mindenféle ruhaszövetekbe, ternokba flanelekbe, jó mosó barchetekbe, női férfi trico alsó ingek, relik és harisnyákba, valamint feltűnő olcsó árak mellett mindentféle beléseműket férfi és női szabók részére.

Szabó Lajos Fiai

divat és kézműaru üzletükben, Debreczen, rózsater,

az őszi és téli idényre nagyválasztékban kaphatók:

Divatos női ruhakelmék, flanelek, női posztók;

Fekete ternók, cachmirok és mindenféle gyászczikkek;

Selyem szövetek és színes atlaszok, bársonyok;

Selyem kendők, gyapju téli kendők minden nagyságban;

Kreász, rumburgi, fonal és pamutvásznak;

Ágy és asztalneműk, barketek, kalmukok;

Csipke és szövet ablakfüggönyök;

szonyegek, futo, ágyelék, és nagyszonyegek;

Csipkék, szalagok, ruhadíszek, beléseműk, gombok;

Pamutok és mindenféle rövidárak;

kitűnő szabású férfi ingek; esernyők.

!Szabott olcsó árak mellett!

TÜDÖS és VÉRESHURKA.
pénteken és szombaton kapható.

CSIZMÉK-ÜZLET.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a hideg idő be-
res hurka kapható. — Továbbá:
Mortadella és Malakoff
Töltött-sonka.
Nyelv sajt, nyelv-szalámi.
Disznófej-sajt.
Párizsi nyelv.
„debr. sonka“ csonttal vagy
„kassai sonka“ a nélkül.
Füstölt és füstöltelen kolbász.

Mindenféle virstli és füstölt bus.
Mindenféle finom sajt.
Orosz hal és sardínia.
Páprók és füstölt szalonna.
Friss zsír és kocsonya.
Mindenféle füstölti valókát vállalkozó olcsón
Péterfia-utca, 96B. sz. háznál.

Végül disznó ölest (akár perzselve, akár for-
rázva) szintén felvállalok
ifj. Bánki István.

Ugyiszinté disznó ölest.

1913. t. sz.
1884

MEGHIVÁS.

Hajdu-Hadház város birtokos lakosságának, szervezett közbirtokossággá alakítása, — a birtokosság küldöttségének kérelme folytán Hajdúvármegye köz-
törvényhatósága részéről, a kérelemhez képest törvényhatósági biztos közbenjötté-
vel elrendeltetvén, s az alakulás előintézkedései befejezve lévén: az alakuló birto-
kossági közgyűlés határidejéül H. Hadház város vendéglőjének nagytermébe, fo-
lyó 1884-ik évi November hó 16-dik napjának délelőtti 9 óráját tűzöm ki, mihez

képest:
felhívom H. Hadház város ez idő szerinti, az osztatlan köztulajdonhoz jogos
igénnyel bírót, vagy illet érvényesíthetői vélő lakosait, a nem önjögn, vagy erköl-
csi tulajdonos testületek törvényes képviselőit, miszerint, a most kitűzött határ-
időben s megnevezett helyen, az alakuló közgyűlésre megjelenni sziveskedjenek.

Egyszersmind pedig az elől nevezett birtokossági küldöttség kérésének
figyelembevételével megjegyzem, hogy az osztatlan köztulajdonhoz igénnyel, s az
igénymérvénének a maga idején s helyén való megállapítására, az alakuló gyűlésre
lett személy szerinti meghívás befolyással nem bírand.

Tárgyak:

- A birtokosság szervezése, ebből folyólag
- A szervezési szabály megállapítása,
- Felügyelő bizottság választása.

Kelt Debreczenben, 1884. Szeptember 18-án.

Szinay Gyula,
Hajdúvármegye tiszti főügyésze,
mint törvényhatósági biztos.

Debreczen, 1884. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

ALAPITTATOTT 1864.
Szilárd
öt évi Európa legnagyobb és leghiresebb NAGY
jótállás. választék.
varrógépgyár Berlinben
ezelőtt

FRISTER és ROSSMANN

debreczeni gyártelepe
piacz és hatvan-utca sarkán,

ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű
legjobb eredeti SINGER rendszer,

Medium 4 es Singer, kézi, kéz és lábajtasu Wehler
és Wilson, továbbá Howe Anger Cilinder és Szij-
gyártó varrógépköből a legolcsóbb gyári árak mellett
havi vagy heti részletfizetésre.

Nagyszerű raktár mindennemű varrógéptük al-
katrészek, gépolaj- és szernakból; saját gépjavitási
műhelyben legjobb és legolcsóbb munkát készített-
nek. Régi kihészűt varrógépek a legmagasabb érté-
kőig becsereitettek.

A nagyérd. közönség becses pártfogását
esedve legpontosabb és legkézsőbb szolgálóat
igérve maradt kitűnő tisztelettel

Havi
vagy heti
részletfizetés.
Herskovitz Henrik
piacz és hatvan-utca sarkán.

UJ CZIPÓ ÜZLET.

Debreczenben, Czegléd-utczán, a városháza alatt,
a régi takarékpénztár tőszomszédságában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesí-
teni, hogy az őszi idényre
női, férfi és gyermek czipó raktáramat

a mai kornak megfelelőleg a legdusabban szereltem
fel, hol is minden fajta legjobb minőségű czipó árak
a legjutányosabb árak mellett szerezhették be, fő-
törökvésem ezután is, mint eddig, oda irányuland,
hogy a nagyérdemű közönség becses pártfogását
és bizalmát megnyerhessem.

A nagyérdemű közönségnek becses pártfogásáért ezuttt. háls
köszönetemet kinyilvánítván, magamat továbbra is becses kegyeibe
ajánlva maradok kiváló tisztelettel

Megrendelések mérték után és javítások a legpontosabban eszközöztetnek.

Falk Ottó.

Előleges jelentés.
Uj kávéházról és vendéglőről.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség
szíves tudomására juttatni, hogy az eddig
„Magyar király“ ezimű czegléd-utczai vendég-
lőt és kávéházat átvettem, s a kor igényeinek
megfelelőleg díszesen és teljesen új butorzat-
tal felszereltem.

Mihelyt az átalskítás megtörténik az ün-
nepélyes megnyitást hirdetni fogom. Az új ká-
véház és vendéglő

„FIUMÉ“-hoz
lesz czimezve, melyre a mélyen tisztelt közön-
ség tisztelt jóakaratu figyelmét előre is kérem.

Kohn Sándor.

Közzetett árak
Egy évre 10 f.
Fél évre 5 f.
Negyed évre 2 f.
Egyes szám 5 f.
A lapellenlő részét illető
szólólapnyújtás, a
hála földszint, a szerkesztő
bermelve küldendő
Büfécsémi hely
FELSGDI K. LAZOS
OSÁTHY KÁROLY
kereskedésben és a ká
szalban KUTASI IMRE
nyomatdájában a gazdák
otján.

A vála

(y) Nagy p
zetgyűlés első ülés
által nyújtott mun
széd; azután pedig
benyújtott választ
egyes képviselőnek
van ahöz, hogy
képviselethez elé j

Most özőnlend
lönböző választelir
pet, igen sok jót
külön. Ha parlame
nek, nagyon is jót
denik a trón elé
is jobban tudnak.
embert a csizma

Előttünk feks
felirati bizottságát
gyon valószínű, ho
mert hát a közöns
len gondolkozásu v
most is többségbe
felirati javaslatban
hogy készséggel
érdekei előtt, ha
elviszi is.

Igen, a legsz
vánul abban, nem
nem az osztrák éry
csinálói jól ismert
mindent megszavaz
jak felirati javasl
megújítják ök a
ne féljenek az ö
önálló vánterület
igérnek mindent u
vánják. Ugy beszé
nemzet érdekeit
osztrák uralmat.

Hanem egy e
látunk mi a többs

Tudjuk ugyan
ilyetén javaslata m
szócsöve szokott le
mésolja.

Es mit tapas
kormány alább hag
rész hanggal, a mi
váradon jónak lát
választói előtt hasz

Ott már pokol
venen minden gond
kozott bilincselni a
főbb biztositékat, a
tízni a főrendiház
vesznek részt külö
tűzzel-vassal v a l
De hát ezeket a
még se merészelték

Az egész mu
nem tár élénk, mi
tatik abban; mert
régi közönséges nő
fújtak már 67 óta.

Ugy látszik,
akar térni új keré
volt, — javíthatatl
Egészen új tit
latok sorában az aut
választások hozták
együttal adtak is
Ök is kívánának a
meikkel, elmondván
főbb bajokról, figye
a veszélyre, mely n
kek előtérbe nyomá

Méltóságos ha
hatalmas erejével fe
mus jogosultságát s
sal. S ha a trón e
javaslat, anyai gya
hogy a közönség ké
kozhatja magát a
iránt.

Hangsúlyozzák
nemzet érdekeinek,